

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei.
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei.

Împare odată în săptămână:
DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Pastorală P. S. S. D-lui Episcop de
Caransebeș.

Iosif

din îndurarea lui Dumnezeu Episcopul
dreptcredincios al Eparhiei ortodox ro-
mâne a Caransebeșului.

*Iubitului Cler și popor credincios, Dar, în-
durare și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela
Domnul nostru Iisus Hristos!*

„Pe Iisus Nazarineanul cel răstignit
căutați, s'a sculat, nu este aici”.
Marcu cap. 16, v. 6.

În lumea cea plină de necredință, de păcate, de răutate; cea plină de lipsa iubirii frățești, a dragostei față de aproapele a venit Fiul lui Dumnezeu, blândul Iisus, pentru ca să predice credința în Dumnezeu, dragostea frățească, iubirea de adevăr și dreptate. El a venit „întru ale Sale, și ai Săi nu l-au primit” — după cum ne spune sfântul apostol Ioan în evanghelia sa de astăzi. — Da, nu l-au primit, nu l-au cunoscut, pentru că ochii lumii de atunci, a poporului în mijlocul căruia s'a arătat, erau împăienjeniți de păcate, și-a pierdut lumina clară a sufletului, și cei puternici, cari aveau cârmuirea mulțimei, nu puteau suferi adevărul predicat de umilul învățătoriu Iisus. Cuvintele lui Iisus nu erau cuvinte gădilitoare de urechi, ci erau sbiciu de foc pentru cei păcătoși, pentru cei necredincioși, și balsam răcoritoriu pentru cei umili și asupriți. De aci ura, de aci răsunarea, în urma căroră, și ca să scape de muștrările și învățăturile Lui, l-au dat morții, iară peatra

așezată pe mormânt s'a pecetluit cu peceți. Dar toate înzădar! Adevărul și dreptatea nu să poate omorî; nu să poate îngropa; nu să poate închide în mormânt pecetluit cu peceți. Nul „Pe Iisus Nazarineanul cel răstignit căutați?” întrabă îngerul pe purtătoarele de mir, și le răspunde: „s'a sculat, nu este aici”. S'a sculat, a înviat, a triumfat asupra răutății oamenilor, și prin El a triumfat adevărul și dreptatea, asupra minciunei și nedreptății.

Serbăm astăzi Învierea Domnului, triumful adevărului și dreptății!

Serbarea Învierii Domnului Iisus, a triumfării nevinovăției asupra crimei, a adevărului și dreptății asupra minciunei și nedreptății, și această măreață serbare se repetează an de an și să va repeta cât va fi lumea. Căci totdeauna trebuie să avem înaintea ochilor pe Mântuitoriu nostru Iisus, care nu moartea Sa pe cruce a întărit adevărul învățăturilor Sale; și totdeauna trebuie se avem înaintea ochilor, că adevărul și dreptatea nu să poate sugruma pentru veci, ci mai curând sau mai târziu trebuie se triumfeze, să biruească.

Adevărul și dreptatea este temelia organizației sociale, începând dela familie până la cea mai înaltă, care este statul, și această temelie trebuie realizată, căci dela ea atârână fericirea vleiței noastre pe acest pământ.

Și ce este adevărul? Mântuitoriu Iisus ne spune: „Eu sum calea, adevărul și viața”. Deci adevărul este Iisus, învățăturile și poruncile Lui. Și ce este dreptatea? Dreptatea este complexul tuturor virtuților bazate pe adevăr. Adevărul și dreptatea este Iisus, deci Iisus și credința în El trebuie să fie temelia noastră a tuturoră, ca indivizi ca familie, ca

societate și organizație de stat, pentruca să putem ajunge fericirea. „Căci altă temelie nimenia nu poate pune, afară de cea pusă, carea este Iisus Hristos” zice sfântul apostol Pavel către Corinteni.

Și deci, oricât s'ar sili cineva, ca se întunece acest adevăr, această dreptate, nu va reuși, pentrucă adevărul și dreptatea trebuie să biruească, precum a biruit Iisus, sculându-se din morți prin propria putere dumnezească. „S'a sculat, nu este aici; iată locul unde lău pus pe el” a zis îngerul, încredințând pe purtătoarele de mir despre înviere.

Știind astfel, că temelia noastră trebuie să fie Iisus, problema fericirii noastre în societate ar fi rezolvată. Ei, dar oameni suntem; oameni cu slăbiciuni omenești; oameni lăsați de bunul Dumnezeu cu voință liberă; putem să alegem între bine și reu, și aceasta este cauza, că în lume să arată abateri voite și nevoite dela adevăr și dreptate, năsuinți și silinți conștiente s'au inconștiente contrare adevăratei temelii, și așa adevărul și dreptatea suferă în lume. Să nu ne mirăm de aceasta. Știm doară, că protopărinții noștri în raiu erau fericiti în continua apropiere de Dumnezeu și totuș au căzut dând ascultare glasului amăgitoriu al șerpelui, voind să fie asemenea lui Dumnezeu, Ziditoriului lor. Iau sedus cu minciuna, căci acel șerpe e tatăl minciunei. Așa se întâmplă și în viața noastră pământescă, în urma slăbiciunii firei omenești, și în urma lipsei tăriei omului de a lupta cu deosebitele încercări de a înlocui adevăratul adevăr cu lozinci ademenitoare, frumos sunătoare cari înse poartă în sine pecetea neadevărului. Așa să întâmplă, că suferă adevărul și dreptatea.

Câtă vreme societatea omenească constă din oameni, ființi mărginite, cu slăbiciuni omenești, și câtă vreme e condusă tot de oameni, nu să poate ajunge la o stare ideală, unde să nu poată fi nici o plângere. Starea societății oscilează ca valurile, când să înălța, când să afundă, când să apropie de ideal, fără înse al putea ajunge, când se îndepărtează de el.

Sunt perioade de înălțare și de cădere, și aceasta după hărnicia și vrednicia membrilor societății și a conducătorilor ei.

Aceasta se întâmplă și în familii. Și ele au perioade de înălțare și de cădere, dupăcum adecă, la temelia familiei este adevărul nefalsificat, credința în Dumnezeu Mântuitorul nostru și dupăcum membrii ei sunt însuflețiți de această credință și dupăcum să practică în sinul ei virtuțile creștinești.

Astăzi, iubirii mei, când serbăm Învierea Domnului, biruința adevărului și dreptății am o dorință, și aceasta vă rog să o îmbrățișați și se o puneți la inimă. Această dorință este: se practicați atât în familie, cât și în deosebitele noastre organizații sociale adevărul și dreptatea. Practica adevărului și dreptății aduce inimă curată, conștiință liniștită; ea înaintează binele singuraticilor, a familiilor și societății, asigurându-ne viață tihnită și fericită pe acest pământ.

Să nu ne tulburăm, dacă în viața noastră de toate zilele obvin momente, când, s'au în faptă, s'au ni-se pare numai, că adevărul și dreptatea este prigonică, ci să luptăm pentru adevăr și dreptate; să ne exercităm în adevăr și dreptate împlinind cerințele adevărului și dreptății; acestea să ne fie stele conducătoare, bine știind că: adevărul și dreptatea nu să poate sugruma, nu să poate nimici, nu să poate înmormânta, ci la timpul său răsare cu putere biruința adevărului și dreptății, căci vecinic este adevărul și dreptatea precum vecinic este Iisus Cel restignit, a Cărui înviere îngerul a împărțit-o mironosițelor cu cuvintele: „S'a sculat, nu este aici”.

Darul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu voi toți! Amin!

Al vostru tuturor

Caransebeș la sărbătorile Învierii Domnului, 1922.

Cu dragoste părintească
Dr. Iosif Tr. Badescu
 Episcop.

PROTOCOL

despre ședințele Sinodului eparhial din dieceza ort. română a Aradului, ținute în sesiunea ordinară a anului 1922.

Ședința I.

S'a ținut la 10/23 Aprilie 1922, la oarele 12^{1/4} p. m. în sala mare a Seminariului diecezan.

Președinte: Preasfinția Sa Domnul episcop diecezan *Ioan I. Papp*. Notar: *Dr. Eugen Costina*.

Nr. 1. După asistarea la Sfânta liturghie, împreună cu chemarea Duhului sfânt, deputații sinodului la oara și în localul arătat mai sus întrunindu-se, Preasfinția Sa Dl. episcop Ioan I. Papp deschide sesiunea prin următorul cuvânt, ascultat de toții deputații sinodului cu deosebită atențiune, acoperit cu aplauze vii.

(Vezi „Biserica și Școala“ Nr. 16/922)

Nr. 2. Conform §-ului 3. din Regulamentul afacerilor interne, Prezidiul provoacă pe deputatul *Dr. Eugen Costina* se îndeplinească oficiul de notar.

Numitul își ocupă locul la masa prezidială.

Nr. 3. La ordinul Prezidiului se citește lista deputaților constătându-se, că sunt prezenți 46 și anume: *Dr. Cornel Ardelean, Dr. Dimitrie Barbu, Dr. Teodor Babuța, Teodor Baniciu, Petru Băran, Dr. Eugen Beleş, Iuliu Bodea, Dr. Teodor Botiș, Dr. Teodor Burdan, Dr. Ștefan Cioroianu, Dr. Aurel Cioban, Dr. Georghe Ciuhandu, Ioan Chera, Dr. Eugen Costina, Ascaniu Crișan, Adam Groza, Dr. Aurel Grozda, Vasilie Goldiș, Iuliu Groșorean, Procopie Givulescu, Ioan Georgia, Dr. Sever Ispravnic, Dr. Cornel Iancu, Dr. Iuliu Ionescu, Petru Iuonaș, Constantin Lazar, Cornel Lazar, Mihaiu Lucața, Dr. Paraschiv Licareți, Fabrițiu Manoilă, Iosif Moldovan, Dr. Iustin Marșieu, Titus Margineanțiu, Antoniu de Mocioni, Ioan Oprea, Mihaiu Păcățian, Adrian Perii, Ioan Popoviciu, Iuliu Putici, Dr. Ioan Robu, Florian Roxin, Axentie Secula, Trăian Suciu, George Ugliš, Dr. Ioan Ursu și Trăian Vățian.*

Prezidiul constată, că deputații sunt de față în număr recerut spre a putea aduce concluse valide.

Nr. 4. Prezidiul prezintă cererile deputaților: *Dr. Aurel Cosma* și *Dr. George Crișan*, pentru concediu pe durata întregă a sesiunii sinodale de acum.

Concediile cerute se accoardă.

Nr. 5. Prezidiul prezintă următoarele esibite întrate la sinodul eparhial:

1. Raportul general al Consistoriului plenar despre activitatea sa în anul 1921.

2. Abzicerea asesorului consistorial, *Dr. Emanuil Ungurean* din funcțiunea sa de asesor consistorial.

3. Concluzul sinodului protopopesc din Buteni referitor la sistemizarea unui post de cancelist pe lângă fiecare protopop.

Să predau comisiei organizatoare.

4. Raportul general al Senatului bisericesc despre activitatea sa în anul 1921.

5. Raportul special al senatului bisericesc în chestia datelor statistice din parohiile din Iugoslavia și Ungaria.

6. Raportul special al senatului bisericesc în chestia dotației protopopilor.

7. Raportul senatului bisericesc în chestia prevederii parohiilor vacante cu preoți prin aplicarea ca preoți a învățătorilor.

8. Concluzul sinodului protopopesc din Buteni referitor la sectarii baptiști.

9. Concluzul sinodului protopopesc din Buteni referitor la materialul de clopote.

10. Concluzul sinodului protopopesc din Buteni referitor la căsătoriile nelegiute.

11. Raportul în chestia regulării fondului diecezan pentru ajutorarea preoțiului.

Să predau comisiei bisericești.

12. Raportul general al senatului școlar despre activitatea sa în anul 1921.

13. Raportul special al senatului școlar în chestia sectarilor.

14. Raportul special al senatului școlar despre studiul religiunii în clasele VII. și VIII. liceale.

15. Raportul special al senatului școlar în chestia analfabeților.

16. Datele statistice școlare despre anul 1921.

17. Concluzul sinodului protopopesc din Buteni referitori la catechizarea de Duminică. Să predau comisiei școlare.

18. Raportul general al senatului epitropesc despre activitatea sa în anul 1921.

19. Raportul senatului epitropesc despre starea fondurilor și fundațiilor administrate la Consistoriul diecezan în anul 1921.

20. Raportul senatului epitropesc despre cenzurarea socoșilor sfintei Mănăstiri H.-Bodrog pentru anul 1921.

21. Raportul senatului epitropesc cu privire la controlarea averilor parohiale în anul 1921.

22. Concluzul sinodului protopopesc din Buteni referitor la eiectarea și încăsarea cultului.

23. Cererea fostului cassar Dionisie Popoviciu pentru revizuirea penziunei sale.

Să predau comisiunei epitropești.

24. Bugetul consistoriului pe anul 1922.

25. Raport despre vinderea alor 12 jugh. pământ din pământurile fundației Teodor Papp în Lugojel.

26. Raport în chestia vinderei unei părți de 400 stângeni □ din pământurile din Lugojel ale fundației Teodor Papp.

27. Raport despre vinderea mai multor intravilane din Checheș ale fundației Teodor Papp.

28. Raport despre vinderea pământurilor și a casei fundației Ștefan Antonescu din Șiria.

29. Raport despre vinderea casei din Lugoj a fundației Teodor Papp.

30. Raport despre cauzele pendente la fiscii consistoriului.

31. Raport despre împărțirea fondurilor și fundațiilor diecezane comune.

Să predau comisiunei epitropești.

32. Actele electorale despre alegerea alor doi deputați mirenii în cercurile Belinț și Curtici și anuni deputat din cler în cercul Gu-rahonțului.

Să predau comisiunei verificătoare.

33. Cererea comunei bisericesti din Vața de jos pentru încuviințarea unei colecte în scopul renovării bisericei de acolo.

34. Cererea comunei bisericesti din Vața de sus pentru încuviințarea unei colecte în scopul zidirii unei biserici nouă.

Să predau comisiunei petiționare.

Terminându-se prin aceasta agendele ședinței prime, prezidiul anunță proxima ședință pe 11/24 April 1922. la oara 9 a. m., când va urma la ordinea de zi:

Referata comisiunei verificătoare și epitropești.

Cu aceasta ședința se rădică la oara 1 d. m.

Acest protocol s'a cetit și verificat în ședința a III. din 11/24 April 1922.

Joan J. Papp,

episcop, președinte.

Dr. Eugen Costina,

notar.

„Stând de vorbă . . .”

— O mentalitate-tip. —

În zilele noastre, cum suntem în plin proces de prefacere, ni răsar la fiecare răspântie îndrumători, cu aiere de competență, de-a drege lumea după tipicul minții și priceperii lor. Trăim zilele democrației, și d'aceea mici n'ar putea fi almintrea, de cât ca fiecare să-și deie întreagă contribuția de lumină și nobletă a sufletului pe altarul refacerii vieții noastre publice.

De un atare îndrumător s'a improvizat, în revista școlară „Școala Primară”, „organ de informațiuni a (?) învățătorilor din Revizoratul Aradului”, domnul Nicolae Cristea, fost învățător confesional, iar acum trecut la Stat, din Mândruloc.

Acest domn, redactor de astfel la „Școala Primară”, are în nr. 8 — va să zică în numărul de Paști — al revistei, niște scâpărări de condei, bolnave în așa măsură, în cât l-a osândit pentru ele întreg sinodul eparhial și l-au desavuat și colegi de ai săi, între cari și revizorul școlar.

În articolul său, care vreă să fie o polemie cu dispozițiile luate de Consistor pentru apărarea drepturilor legale ale bisericii de a-și avea școala sa confesională, nu mai slăbește din cele mai obraznice izulțe.

Dânsul nu vede de cât „forfoteală grăbită”, „ochi injectați de sângele intoleranței medievale” în lupta de apărarea drepturilor bisericii. „Corifeii minciunii”, cei cu „sughituri cameleonice” și „analfabeți” în ale pedagogiei, scriu „tragicomedii”, ca niște „Cărturari și farizezi moderni”, ce sunt. „Onoratul — scâlciat — zăpis minte ca un reverendisim”, pornit din „svîrcoliri saltimbace” (?): se zice despre dispozițiile Consistorului. „Misticări” „grohăie” în scrisesele oficioase pornite dela „sansculoții veacului XXI”, „zarafi ai conștiințelor”, cari și pe Hristos l-ar restigni, de ar mai îndrăzni să vină odată pe pământ, dacă nu l-ar rugă bunul și evlaviosul domn N. Cristea, să s'amănă în ceruri . . .

Așa scrie un „educator” modern al poporului.

român. Așa scrie un fost dascăl confesional, care trecând la stat, face parte din „ceata de muncitori” școși prin statificare „din robia încompetenților anal-fabeți în pedagogie”, a membrilor Consistorului.

Cât valorează, ca fond moral, acest educator, al căruia stil se inspiră din „grohăit” și a căruia capacitate intelectuală de a consuma ce cetește o tra-dează floarea stilară despre „sughitul cameleon” — îl arată însuși scrisul lui. Cum sughită cameleonul, domnule Cristea ? !

Domnul acesta a fost dat de Consistor în judecată justiției pentru un alt articol la fel, anterior. Și, până să se ajungă la pertractarea chestiunii, reformatorilor improvisați în insultători de teapa d-lui cu pricina, le răspundem cu cuvintele Celui mai mare dascăl al lumii: „Pui de năpărei, cum puteți grăi cele bune, răi fiind; că *din prisosința inimii grăește gura*”.

Drept caracterizare să se mai știe și acestea. Domnul Cristea, un băiat din părinți săraci dela Mândruloc, și-a făcut studiile la școala normală a bisericii pe care o insultă. Și a fost întreținut o vreme în alumneu și cu pâinea gratuită a diezezei noastre, e până ce Consistorul l-a eliminat din pricina, că era unul din căpeteniile greviștilor din alumneu, la 1901.

Atitudinea d'atunci și scrisul de acum ale domnului cu pricina sunt, fără îndoială, în consonanță deplină.

Ele dau dovada grațitudinii față de biserică ce i-a oferit o școală românească și o bucătică de pâine, cât avea ca biserică săracă, spre a-i asigura o existență culturală.

... Și — așa, vom mai sta de vorbă, din când în când.

Sectarii în congres.

Dela Cluj se vestise zilele trecute, că în curând se vor aduna acolo, într'un congres general, adventiștii din întreaga Românie.

Profesia lor de credință se cam știe și la noi.

Americană de origine, secta adventiștilor, despărțită în mai multe partide, are un trecut cam de opt decenii.

Li s'a dat numirea de adventiști, fiindcă așteaptă să sosească venirea a doua, cât mai neîntârziată, a Mântuitorului.

Adventiștii, separați în comunități cu deosebite organizații, se combat între sine și își fac concurență în câștigarea de adepți.

Cei mai puternici organizați, cari au pătruns, din America și din Germania protestantă, și în țara noastră, sânt adventiștii zilei a șaptea, adică cei ce — ca și evreii — serbează Sâmbăta în locul Duminicii.

Desvoltarea religiei ar aduce cu sine, ca evreii să primească creștinismul; adventiștii lucrează dim-

potrivă: ca lumea creștină să treacă la credința iudaică.

Acești sectari își vânează oamenii mai ales dintre cei lipsiți de cultură, cari sânt mai ușor de convins, că sfârșitul lumii vine cu pașii repezi, — „înțelepciunea” adventistă a pătruns adecă prin întunerecul veacurilor viitoare și a stabilit precis, când, anume se va năruți lumea . . .

Celelalte învățături adventiste sânt, în mare parte, împrumuturi dela protestanți. Dar, lipsiți de cultură teologică, pocăiții restălmăcesc învățăturile mai greu de înțeles. Ca proroci falși ai acestor învățături, ei nu-și aleg mijloacele prin care să-și lățească ideile, și lucrează mai mult la întunec, decât la lumină, ca orice societate cu organizație nebuloasă.

Adventiștul privește formele bisericii ca lucruri „învechite”, și, speculând unele scăderi și neajunsuri religioase, nu admite nici un fel de ierarhie; el glăsuiește ademenitor la urechea țaranului de după război, când îi șoptește că nu trebuie să recunoască alt păstor decât pe Isus Hristos, căci toți credincioșii fie mireni, fie preoți, sânt deplin egali într'u propovădui cuvântul Domnului; îi mai spune că jurământ nu trebuie să facă nici odată, ba nici serviciu militar . . . Ca să răspândească ideile acestea cât mai mult, adventiștul nu pretinde — deocamdată — nici un ban pentru serviciile religioase, — dar nici nu-l refuză când i se oferă. Este însă deplin evident că prin propoveduirile sale, sectarul acesta atacă mai pe față, mai pe ascuns, biserică, armata și statul național.

În lipsa educației bisericești la popor și cu un număr redus de preoți, în satele noastre de astăzi sectarii ar putea desfășura o lucrare cu mari nădejdi de izbândă. Până acum, covârșitoarea majoritate a adventiștilor din țara noastră sânt neromâni, — dar luând în seamă fanatismul de care se inspiră pocăiții, ei pot ușor întoarce capetele naționale, și pot deveni periculoși ideilor naționale, întocmai cum sânt comuniștii, — ale căror experimentări mai nouă le plătește scump Rusia de astăzi.

Orcă boală este, cum spun doctorii, neasămănat mai ușor de prevenit, decât de lecut. Tot astfel, adventismul, ajuns problemă politică și bisericească, trebuie recunoscut din bun timp ca primejdie pentru statul nostru și biserică sa, și tratat de timpuriu cum cer interesele acestora.

Întru combaterea sectarismului și alegerea pentru acest scop a celor mai potrivite mijloace, au stăruit și stăruesc toate revistele noastre bisericești, de câte ori s'au ocupat cu sectarii.

Un mijloc dintre acestea este și participarea activă a credincioșilor la axercitarea dreptului și a răspunderii lor într'o comunitate religioasă. Colaborarea tuturor membrilor bisericii, în vederea aceleiași ființe, va consolida tot mai mult legăturile între dânșii, întărindu-i în contra pericolului comun.

În cursul veacurilor s'au ivit nenumărate rătăcirii în fața învățăturilor creștinești. Biserica însă a ieșit biruitoare atunci. Atărnă deia energia și înțelepciunea contemporanilor, mireni și preoți, să iasă biruitoare și astăzi.

„Telegraful”.

Intruparea visului secular.

Nimeni, nici urmași de urmași noștri nu vor putea tăgădui că toată suflarea românească de azi a trăit cea mai mare clipă a neamului nostru!

Tineri și bătrâni, când învățam istoria și aflam că Mihai Viteazul și-a pierdut viața în dorința de a alipi Transilvania de Țările surori; că lui Ghica Vodă Turcii i-au tăiat capul pentru că se împotriviise răpirei Bucovinei; că Basarabia s'a luat ca un nimic, fără să putem crâcni; ne mai puteam atunci închipui că fiind înghițite de asemenea Puteri uriașe, ca Austro-Ungaria și Rusia, ne va mai fi dat să fim o Românie-Mare? Era un vis, un fel de fata morgana (Apele morților) pe care cei însetați de dorul lui îl vedeau într-o îndepărtare la care nu nădăjduiau să ajungă. Și, acest vis al închipuirii l-am ajuns noi ăștia de astăzi!

Fără îndoială, prin jertfe și suferințe mari! Am îndurat foamea, ne-am hrănit ani de zile cu pâinea cea mai neagră ce poate fi, buni bucuroși s'o putem căpăta după ceasuri de așteptare în vânt, ploae și ger. Și câți și de câte ori, după ceasuri de așteptare, vedeau cu groază lăsându-se obloanele, iar ei rămași fără fărâma de pâine, neștiind nu ce vor mânca ei, dar ce vor da copiilor! Udătura celor mai mulți era fasolea. Câți n'au făcut paștele cu fasole! A căzut până și zicătoarea: „Să rămâi de răs ca fasolea în ziua Paștelui“.

Sute de mii am suferit urgia refugiului. Și vail în nenorocirea noastră, trist de spus, dar adevărat, am îndurat prigoana rudelor și a celor de un neam cu noi! Ne-au numit păcătoși că n'am avut destul curaj să rămânem sub călcăiul străinului, deși am fost siliți să ne urmăm copiii, părinții ori soții. Am auzit învinuiri grave: „Ați venit să ne luați pâinea din gură!“ li ertam, căci și ei, de mari suferinți nu mai știau ce spun! Mulți dintre noi am stat alături de exantematici și tifici, și ne-am pierdut fii, soți și părinți.

Ce se mai zicem de cei pe cari valul refugiului l-a aruncat în fundul Rusiei, căzând acolo sub stăpânirea urgiei bolșevice; numărând adeseori minutele ce aveau de trăit, când li se punea țeava revolverului în tâmplă?

Suferință mare era și neștiința nenorocirii ce-ți va aduce ziua de mâine, ori mai curând noaptea, căci în fiecare dimineață trebuia să zici: „In sfârșit, noaptea asta am scăpat“.

Chinul cel mai mare sufletească era lipsa de știri dela cei rămași, ori duși departe. Treceau zile și luni după luni și trăiam cu dorul și neștirea ce-o fi cu cei mult iubiți!

Chin hain și crud era nesiguranța ce va fi cu țara ta scumpă. Vom mai putea oare zice că avem și noi o țară? Au fost vremi, când totul părea pier-

dut și s'ar fi părut nebunie a mai visa o Românie-Mare! Să nu mai ai țară! Se poate zbućium mai mare sufletesc? Și l-am trăit, l-am suferit. Care dintre Români vom uita cuvântarea preotului Popovici Breastă, ținută de Crăciun în bisericuța ce-și făcuseră Rușii milă să ne-o dea, căutând să ne înalte sufletele la răbdare, căci mântuirea va veni. Dar nu putem uita nici umiliința, când ne vedeam o mână de români, înstrăinați, ajunși la mila străinului, din bisericile noastre mărețe!

Neuitată va fi serbarea de Anul nou, dată de colonia română. Ce putere aveau versurile, „Pe ale tale mândre plaiuri, blândul Soare nu străluce pentru noi“.

De întâlneau un prieten, ne șoptiam încet veștile triste, temerile, întocmai ca în casa unde a murit cineva! Toate acestea și multele altele, le-am suferit toți.

Tot atât de nenorociți au fost și cei rămași sub ocupația dușmană. Au gustat umiliința, au suferit batjocurile desprețuitoare ale învingătorului. Suferințele au venit asupra noastră cum vin furtunile asupra marinarilor. Scapă ori pier, meritul lor joacă rol mic!

E drept că de mare folos ne-a fost, pe lângă sprijinul aliaților, mintea și învățătura generalilor și a ofițerilor, unite cu vitejia soldaților. Războiul a venit ca o furtună, a trebuit să fie, căci nu se putea altfel.

Dar, la toate astea, e un *dar* la mijloc: vitejia armatei va rămâne neperitoare, dar ce merit avem noi, ăștia cari am suferit? Doar cununa de martiri. E de ajuns pentru a merita laudele urmașilor? În făptuirea României-Mari e lucru atât de uriaș, în cât peste o sută de ani se vor uita multe împrejurări cari au lucrat la îndeplinirea ei, și multe din păcatele noastre.

Pe noi cei de azi, ne vor slăvi ca Uriași ai minței și ai vitejiei românești. În adevăr, armata va merita slava, dar cealaltă suflare ca să merite această slavă n'ajunge mucenicia fără de voe. Ni se cere acumă muncă încordată spre a păstra ce-am căpătat

Să călcăm în picicare acea simțire păcătoasă a firei noastre, că, după ce dobândim un lucru la care nu cutezam nici a visa, acum să nu ne mai pară cine știe ce. Să scuturăm amorțeala, să ne dăm seama că a face parte dintr'o nație de optsprezece milioane, nu e glumă. Noi, bătrânii, când învățam în copilărie istoria și vedeam că Principatele-Unite au abia cinci milioane, ne simțiam umiliți față de popoarele mari. Acum puterile mari trebuie să ție și de noi seamă. *Dar, pentru aceasta, trebuie muncă aprigă, cinste, dreptate și bună înțelegere; numai așa vom merita lauda generațiilor viitoare!*

„Albina“

Sofia Nădejde.

INFORMAȚIUNI.

Prea S. S. părintele Episcop *Ioan I. Papp* a invitat la masa sa ospitală — în cursul sărbătorilor Sf. Paști precum și sub durata ședințelor sinodului eparhial — pe reprezentanții clerului, autoritățile militare și civile precum și pe deputații sinodali.

Făclia, ziar redactat în spirit creștinesc de dnii profesori S. Evuțian și V. Soichița apare în Caransebeș, odată pe săptămâna și costă 40 lei anual. Il recomandăm cu căldură creștinilor noștri.

Programa examenilor la școala normală ort. rom. din Arad la finea anului școlar 1921-22.

Luni 22 Maiu, 8—12 examen în scris din limba română cu elevii particulari din cl. VIII-a, 3—7 desen și caligrafie.

Miercuri 24 Maiu, 2—12 cl. VIII. examen în scris din matematică cu elevii regulați și particulari. 4—6 din lucru manual cu elevii particulari.

Vineri 26 Maiu, 8—12 cl. VIII. examen în scris din limba franceză cu elevii regulați și particulari. 3—6 din cântare bisericească și tipic, muzică și gimnastică cu elevii ordinari și particulari și *conferința* pentru stabilirea rezultatului examenilor în scris și practice.

Sâmbătă 27 Maiu, 8—12, 3—6 cl. VIII. examen de clasă și de capacitate, de clasă cu elevii regulați și particulari.

Luni 29 Maiu, 8—12 examen în scris de capacitate din limba și literatura română.

Marți 30 Maiu, 8—12 examen în scris de capacitate din pedagogie.

Sâmbătă 17 Iunie, 8—12 cl. I. examen de clasă, 3—6 cl. II. examen de clasă.

Luni 19 Iunie, 8—12 cl. III. examen de clasă.

Marți 20 Iunie, 8—12 examen în scris din limba română, cu elevii particulari din clasa V—VII. din dexteritate, *desemn*, *lucru manual* și *lucru de mână femeesc*.

Miercuri 21 Iunie, 8—12 și 3—6 cl. V. examen de clasă cu elevii regulați și particulari.

Joi 22 Iunie, 8—12 cl. VI. examen de clasă și capacitate parțială cu elevii regulați și particulari.

Vineri 23 Iunie, 8—12 și 3—6 cl. VII. examen de clasă și capacitate parțială cu elevii regulați și particulari.

Sâmbătă 24 Iunie, 8—10 examen la șc. de aplicație.

Luni—Joi 26, 27, 28 și 29 Iunie, 8—12 și 3—6 examene orale de capacitate finală.

*Direcțiunea instit. ped. teol.
ort. rom. din Arad.*

Nr. 20.

Convocare

cătră toate Doamnele membre și toți Domnii membrii ai Societății Ocrotirea orfanilor din război din orașele: Timișoara, Arad și Lugoj precum și din comunele din județele Timiș-Torontal, Arad și Caraș-Severin.

Am Onoare a vă ruga să bine voți a lua parte la Adunarea Generală a acestei Regiuni, ce va avea loc în mod irevocabil în ziua de **Mercuri 10 Mai** a. c. ora 11 dimineața, în sala de Consiliu a Primăriei orașului Timișoara.

Chestiunile la ordinea zilei vor fi:

1. Darea de seamă asupra activității Regiunii pe timpul de la 1 April 1921 până la 31 Martie 1922.

2. Aprobarea raportului Comisiunii de verificare a chestiuni Regiunii pe exercițiul 1921/1922.

3. Ratificarea Cooptării noilor membrii în Comitet făcută în ședința de la 16 Ianuarie 1922 a Comitetului Regional.

4. Alegerea membrilor Comisiunii de verificare pentru noul exercițiu.

5. Diferite chestiuni ce se vor ivi ulterior.

Lucia Cosma,
președinte.

D. Calmaghi,
director.

CONCURSE.

Conform ord. lui Ven. Cons. diecezan Nr. 655/922, pentru îndeplinirea parohiei **Sarafola**, prin aceasta și publică concurs cu termen de recurgere de **30 de zile** dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala“.

Venitele împreunate cu acest post sunt următoarele:

1. Una sesiune parohială, constătătoare din 29 jughere catastrale.

2. Stola prescrisă de lege, iar în birul preoțesc 3 (trei) litre de grâu de fiecare jugher catastral.

3. Intregirea dotațiunii preoțești dela stat.

4. De cvartir se va îngriji alesul preot nefiind în comuna casa parohială.

5. Toate dările de stat și comunalele va solvi alesul preot.

6. Alesul preot va avea și catihizeze în școala de toate zilele și la cea de repetiție fără remunerație specială.

7. Reflectanții la acest post, din altă dieceză, trebuie să aibă prealabilă învoirea Preasfinției Sale Domnului Episcop diecezan.

8. Parohia e de clasa primă. Dela recurenți se cere cvalificația normată în concluzul Nr. 84 din 1910 al Sinodului Eparhial.

Rugările de concurs ajustate cu extras de boțez, atestat de cvalificație preoțească, atestat de apartinență și eventualele atestate de serviciu adresate com. parohial ort. român din Sarafola se vor trimite of. protopopesc gr. or. rom. din B.-Comloș, jud. Timiș-Torontal.

Recurenții în termenul regulamentar se vor prezenta în cutare Duminecă, ori sărbătoare în sf. biserică din Sarafola pentru a-și arăta dexteritatea în cant și oratorie.

Comitetul parohial ort. român din Sarafola.

Inconțelegere cu mine: *Dr. Ștefan Cioroianu,*
protopop.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante (a doua) din **Macea** (jud. Arad), la ordinul Ven. Consistor de sub Nr. 378/1922 din oficiu se escrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala“.

Beneficiul constă din: 1. Una sesie parohială. 2. Dreptul de pășunat aparținător sesiei. 3. Birul legal. 4. Stolele legale, și 5. Intregirea dotației preoțești dela stat.

Alesul având a administra în lipsă de capelan și parohia primă a deficientului paroh L. Petrilă, va mai beneficia în mod provizor și dela aceasta parohie jumătate din sesiunea par. din bir și din stole.

Alesul preot este obligat: a-și plăti toate dările după beneficiul său, și a catehiza fără onorar special dela parohie, la școlile din comună, unde va fi ordonat de superioritatea sa.

Parohia e de clasa primă. Dela recurenți se cere cvalificația normată în concluzul Nr. 84/1910 al Sinod, eparhial.

Reflectanții din alte dieceze, numai cu învoirea Ven. Consistor dieezan pot concura.

Concurenții după ce vor dovedi protopopului concernent îndreptățirea și cvalificația cerută pe lângă observarea strictă a dispozițiilor din §. 33 din Regl. par. se pot înfățișa în sf. biserică din Macea spre a cântă oficia și a cuvânta precum și spre a face cunoștința alegătorilor.

Rugările de concurs ajustate cu documentele necesare și cu atestat de serviciu de până acum, se vor nainta în termenul concursual protopopului or. român din Chișineu (jud. Arad).

Dr. Dimitrie Barbu, m. p. protopopul Chișineului.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea parohiei a doua din **Chesinț** devenită vacantă prin strămutarea preotului Ioan Călnicean la Belinț; în nex cu ordinul consistorial de sub Nr. 884/922 se publică concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Venitele sunt:

1. Un intravilan parohial de un jugh. catastral. 2. Una sesiune parohială în estenziune de 30 jugh. cadastrale. 3. Birul legal. 4. Stolele legale. 5. Eventuala întregire dela stat.

Alesul are să supoarte toate dările publice și să catihizeze la școala confesională fără alta remunerațiune.

Parohia de clasa a II-a deci reflectanții au să dovedească că poșid asemenea cvalificațiune, iar recursele ajustate cu documentele recerute în original, precum și atestat despre serviciul prestat până aci și adresate Comitetului parohial gr. ort. român Chesinț să le subșternă P. On. oficiu protopopesc gr. ort. rom. din Lipova, indatorați fiind a se prezenta în sf. biserică din loc în cutare Duminecă ori sârbătoare, pe lângă observarea strictă acelor dispuse din §. 33 din Regulamentul pentru parohii, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie, dar numai după ce vor dovedi protopresbiterului tractual că poșed cvalificațiunea prescrisă, iar cei din alta dieceza, că au înalta încuviințare a P. S. Sale Domnului Episcop dieezan de a putea reflecta la aceea parohie.

Chesinț, din ședința Comitetului parohial gr. ort. român ținută la 6/19 Martie 1922.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Fabriciu Mănuilă* protopresbiter tractual.

—□—

2—3

Pe baza rezoluțiunii V. Cons. de sub Nr. 674/922, prin aceasta se escrie concurs cu termen de **30 de zile** în org. „Biserica și Școala“ pentru îndeplinirea parohiei de cl. I. din **Ghiroac**, protopopiatul Timișoara.

Beneficiul este stabilit în următoarele:

1. Una sesiune par. în extenziunea ei de astăz. 2. Intravilanul (grădina) de lângă biserică. 3. Stolele legală. 4. Birul legal. 5. Bani pentru cvartir până când parohia va putea asigura locuință în natură respective casă parohială 300 lei anual.

6. Intregirea dotaciei preoțești dela stat.

Dela reflectanți se cere cvalificațiunea pentru parohia de cl. I. Alesul va suporta dările după beneficiul său și va avea se catihizeze la școlile din loc. Recursele au se fie înaintate în termenul legal Prea On. of. protopopesc ort. rom. din Timișoara. Cei din alta dieceză vor putea recurge numai dacă au învoirea P. S. Sale D-lui episcop dieezan.

Dată, din ședința Comitetului parohial din Ghiroac la 31 Ianuarie 1922.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Ioan Oprea* m. p. protopop.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a parohiei vacante din **Pătîrș** — ppresbiteratul Lipovei, în conformitate cu concluzul Ven. Consistor de sub Nr. 675/922 se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu parohia sunt:

1. Un intravilan parohial. 2. Una sesiune parohială în estenziunea cuprinsă în foaia catastrală. 3. Stolele legale. 4. Birul legal în naturalii. 5. Eventuala întregire dela stat.

Alesul e îndatorat a solvi toate dările după întreg beneficiul parohial și a catehiza la școala confesională din loc.

Parohia este de clasa a III-a dela reflectanți se pretinde cvalificațiune recerute pentru asemenea parohii.

Recursele ajustate cu documentele recerute și cu atestat despre eventualul serviciu prestat până aci și adresate Comitetului parohial din Pătîrș au a se subșterne în termenul concursual P. On. oficiu ppopesc din Lipova, iar reflectanții pe lângă observarea strictă a celor cuprinse în § 33. din Regulamentul pentru parohii au să se prezinte sub durata termenului concursual în sf. biserică din Pătîrș în vre-o Duminecă ori sârbătoare spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie, dar numai după ce vor dovedi ppresbiteratului tractual, că posed cvalificațiunea prescrisă, iar cei din alta dieceză, că au înalta încuviințare a P. S. Sale D-lui Episcop dieezan de a putea reflecta la aceea parohie.

Pătîrș, din ședința Comitetului parohial gr. ort. rom. ținută la 31 Ian. 1922.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Fabriciu Mănuilă*, protopresbiter tractual.

—□—

1—3

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial

Cenzurat: **V. DÂRLEA.**